

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Konservative og Alternativet.

om

Kompensation til nordjyske erhvervs-, kultur- og idrætsliv samt udsatte borgere.

Af den 20. november 2020

For at reducere smitteudviklingen i Hjørring, Frederikshavn, Brønderslev, Jammerbugt, Vesthimmerland, Thisted og Læsø kommuner, hvor en del borgere har været smittet med mink-virus-varianter, blev der iværksat en række lokale restriktioner og tiltag i de pågældende syv kommuner i perioden fra den 6. november 2020 til den 22. november 2020. Restriktionerne har haft store konsekvenser for virksomheder, lønmodtagere samt kultur- og idrætsliv. Selvom de lokale restriktioner nu er ophævet, skal de berørte erhvervs-, kultur- og idrætsliv stadig kompenseres for deres tab i restriktionsperioden.

For at skabe klarhed for virksomheder, kultur- og idrætsliv samt fleksibilitet for virksomheder, der har svært ved hurtigt at genåbne deres forretning, arbejdes der for en fælles kompensationsperiode omkring den nordjyske nedlukning fra den 6. november, hvor de første skærpede restriktioner trådte i kraft, til den 22. november 2022, hvor de sidste skærpede restriktioner ophæves.

Aftalepartierne er derfor enige om, at der skal være økonomisk hjælp at hente for de virksomheder samt dele af dansk kultur- og idrætsliv, som er blevet hårdt ramt af de nye lokale restriktioner og kraftige opfordringer.

Aftalepartierne noterer sig i den forbindelse, at regeringen og arbejdsmarkedets parter den 7. november 2020 indgik en aftale om en ny model for lønkomensation, der har til formål at undgå afskedigelser af medarbejdere samt afhjælpe de berørte virksomheder. Aftalen er baseret på 1) tilpasning af den eksisterende lønkomponentsordning for tvangslukkede virksomheder, 2) en lokal genindførsel af den tidligere generelle lønkomponentsordning samt 3) pendlingslønkomponentsordning for virksomheder berørt af restriktionen om geografisk mobilitet i Nordjylland.

Aftalepartierne er på denne baggrund enige om følgende yderligere støtte til nordjysk erhvervs-, kultur- og idrætsliv samt udsatte borgere:

1. Forbedring af kompensationsordningen for faste omkostninger

Nedenstående ordninger for komensation søges iværksat fra og med den 6. november 2020 til og med den 22. november 2020.

Omsætningsnedgang og kompensationsudmåling bliver sammenholdt med en referenceperiode af samme varighed med udgangspunkt i månedstal. Der bliver foretaget en forholdsmæssig beregning, som sikrer, at længden af referenceperioden reelt modsvarer længden af kompensationsperioden.

1.1. Generel adgang til komensation for faste omkostninger i de syv nordjyske kommuner

Regeringen har sammen med Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Konservative, Alternativet og Enhedslisten allerede den 6. november 2020 aftalt at genåbne den generelle adgang til kompensationsordningen for faste omkostninger til det nordjyske erhvervs-, kultur- og idrætsliv i de syv berørte nordjyske kommuner.

Hermed får alle erhverv, kultur og foreningsliv i de syv berørte kommuner, der er ramt af en omsætningsnedgang på minimum 30 pct., adgang til kompensationsordningen på linje med den generelle adgang, der var gældende i foråret.

1.2. Kompensation for faste omkostninger til virksomheder med enheder i og uden for de syv nordjyske kommuner

Der kan opstå situationer, hvor virksomheder med særskilte enheder i og uden for de syv berørte kommuner, ikke lever op til kravet om en omsætningsnedgang på mindst 30 pct. for det samlede CVR-nummer. Dermed vil de ikke have adgang til kompensationsordningen for faste omkostninger.

Aftalepartierne er enige om at indføre en model for kompensation under ordningen for faste omkostninger, så der også tages hånd om de virksomheder, som er ramt af den lokale nedlukning og de yderligere restriktioner og kraftige opfordringer i de syv kommuner, men som ikke oplever en omsætningsnedgang på mindst 30 pct. for det samlede CVR-nummer.

Såfremt en del af en virksomhed, beliggende i en af de syv nordjyske kommuner, forventer en omsætningsnedgang på mindst 30 pct. i perioden med nedlukning, vil denne del af virksomheden (én eller flere enheder opgjort hver især) få adgang til kompensation for de faktisk afholdte, stedbundne, faste omkostninger, der knytter sig til det pågældende sted. Virksomheden kan vælge mellem light-modellens 50 pct. eller den forbedrede kompensationstrappe. Der kan under light-modellen maksimalt udbetales 50.000 kr. pr. måned pr. virksomhed.

Virksomheder med tvangslukkede enheder inden for de syv kommuner kan dog opnå 100 pct. kompensation for de faktisk afholdte, stedbundne faste omkostninger for de pågældende enheder.

De stedbundne faste omkostninger omfatter:

- Husleje,
- renter og bidrag på lån i ejendommen,
- forbrugsudgifter til el, vand og varme samt
- ejendomsforsikring og -skatter.

Virksomheder kan ikke søge om kompensation via denne model og i samme periode søge om anden kompensation for faste omkostninger. CVR-nummeret vil således fortsat blive anvendt i den lokale model, men vil støttemæssigt alene vedrøre virksomhed inden for de syv kommuner.

1.3. Kompensation for faste omkostninger til virksomheder uden for de syv nordjyske kommuner, som rammes af restriktionerne i disse kommuner

Aftalepartierne noterer sig, at der er en særlig problemstilling for virksomheder, der er beliggende uden for de syv nordjyske kommuner, men som alligevel er ramt af restriktionerne og/eller de kraftige opfordringer. Det kan fx være i form af omsætningsfald, hvis en del af kundegrundlaget findes i de syv kommuner, eller i form af produktionsnedgang, hvis medarbejderne bor i en af de syv kommuner og ikke kan møde på arbejde, eller hvis produktionen mister centrale leverancer fra en eller flere af de syv kommuner.

Aftalepartierne er på denne baggrund enige om at give disse virksomheder adgang til at søge kompensation for faste omkostninger, hvis de kan sandsynliggøre, at deres omsætningsnedgang skyldes de specifikke restriktioner og/eller kraftige opfordringer i de syv nordjyske kommuner.

Virksomhederne vil fx kunne sandsynliggøre omsætningsfaldet på minimum 30 pct. ved at dokumentere:

- At en væsentlig del af virksomhedens salg eller leverancer går til modtagere i de syv kommuner, det vil sige virksomheden skal have gentagne direkte transaktioner med én eller flere modtagere i de syv kommuner, og ophør eller ændringer i disse skal kunne forklare omsætningsnedgangen.
- At en væsentlig andel af medarbejderne er bosiddende i de syv kommuner. Det vil sige mindst 30 pct. af medarbejderne eller mere end 50 ansatte.
- At en væsentlig del af produktionen er begrænset, fordi centrale leverancer kommer fra leverandører i de syv kommuner, det vil sige virksomheden skal have gentagne, direkte leverancer fra én eller flere leverandører i de syv kommuner, og ophør eller ændringer i disse skal kunne forklare omsætningsnedgangen.

Det vil også være muligt for virksomheder at vælge ordningen for faste omkostninger ”light”, hvor krav om revisorerklæring fraviges. Her kan virksomhederne opnå kompensation for 50 pct. af en række faktisk afholdte, stedbundne, faste omkostninger dog højst 50.000 kr. pr. måned pr. virksomhed. Ordningen er baseret på tro- og loveerklæringer fra virksomhederne.

Virksomheder kan dog ikke søge om kompensation via faste omkostninger ”light” og i samme periode søge om anden kompensation for faste omkostninger.

2. Forbedring af kompensationsordningerne for selvstændige, freelancere, kombinatorer og kunstnere

Nedenstående ordninger for kompensation søges iværksat fra og med den 6. november 2020 til og med den 22. november 2020.

Omsætningsnedgang og kompensationsudmåling bliver sammenholdt med en referenceperiode af samme varighed med udgangspunkt i månedstal. Der bliver foretaget en forholdsmæssig beregning, som sikrer, at længden af referenceperioden reelt modsvarer længden af kompensationsperioden.

2.1. Generel adgang til kompensation for selvstændige, freelancere, kombinatorer og kunstnere i de syv nordjyske kommuner

Regeringen har sammen med Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Konservative, Alternativet og Enhedslisten den 6. november 2020 aftalt at genåbne den generelle adgang til kompensationsordningerne for selvstændige, freelancere, kombinatorer og kunstnere til det nordjyske erhvervs-, kultur- og idrætsliv i de syv berørte nordjyske kommuner.

Hermed får samtlige selvstændige mv. i de syv berørte kommuner, der er ramt af en indkomstnedgang på minimum 30 pct., adgang til kompensationsordningerne på linje med den generelle adgang, der var gældende i foråret.

2.2. Kompensation til pendlerselvstændige

Aftalepartierne er enige om, at der etableres en særskilt kompensationsordning for selvstændige, kunstnere mv. bosat i en af de syv kommuner, der som følge af opfordringen om mobilitet ikke kan pendle til deres forretning eller lokaler uden for de syv nedlukkede kommuner. Det skal hjælpe de selvstændige mv., der pendler til arbejde fra en af de berørte nordjyske kommuner. De selvstændige mv. får herved ret til kompensation gennem den generelle ordning for selvstændige mv. og på tilsvarende vilkår.

Den selvstændige mv. kan således modtage kompensation, hvis de opfylder kravet om mindst 30 pct. for tabt omsætning henholdsvis indkomst ('omsætningsnedgang'), og kan påvise, at de er forhindret i at komme på arbejde som følge af opfordringen om mobilitet. Der ydes kompensation for 90 pct. af omsætningsnedgangen, dog 100 pct. i perioder, hvor den selvstændige har forbud mod at tilgå eller holde åbent, hvis der ikke er omsætning, dog maksimum 23.000 kr. pr. måned pr. selvstændig mv. (og evt. medarbejdende ægtefælle), og 20.000 kr. pr. måned for kombinatorer.

2.3. Kompensation til selvstændige, freelancere, kombinatorer og kunstnere mv. uden for de syv nordjyske kommuner, som rammes af restriktionerne og/eller de kraftige opfordringer i disse kommuner

Aftalepartierne er enige om at give selvstændige, freelancere, kombinatorer og kunstnere uden for de syv kommuner adgang til at søge kompensation, hvis de kan sandsynliggøre, at deres indtægtsnedgang skyldes de specifikke restriktioner og/eller de kraftige opfordringer i de syv nordjyske kommuner.

De selvstændige mv. vil fx kunne sandsynliggøre omsætnings- eller indtægtsnedgangen på minimum 30 pct. ved at dokumentere:

- At en væsentlig del af den selvstændiges mv. salg eller leverancer går til modtagere i de syv kommuner, det vil sige, at den selvstændige mv. skal have gentagne direkte transaktioner med én eller flere modtagere i de syv kommuner, og ophør eller ændringer i disse skal kunne forklare omsætningsnedgangen.
- At en væsentlig del af den selvstændiges mv. arbejdsmuligheder er begrænset, fordi centrale leverancer kommer fra leverandører i de syv kommuner, det vil sige den selvstændige mv. skal have gentagne, direkte leverancer fra én eller flere leverandører i de syv kommuner, og ophør eller ændringer i disse skal kunne forklare omsætningsnedgangen.

Hvis dette kan dokumenteres, og omsætning eller indtægtsnedgangen er faldet med mindst 30 pct. sammenlignet med samme periode i 2019, vil der være adgang til kompensationsordningen for selvstændige mv.

3. Håndtering af bodsspørgsmål som følge af nedlukningen af de syv nordjyske kommuner

De nye restriktioner og opfordringer i de syv nordjyske kommuner medfører risiko for, at der kan opstå forsinkelser mv. i byggebranchen, hvorved entreprenører eller andre leverandører kontraktuelt risikerer at blive pålagt at betale bod.

Det er vurderingen, at hovedparten af – hvis ikke alle – større kontrakter inden for fx byggebranchen i Danmark rummer force majeure-bestemmelser, der fritager leverandører for at betale bod i force majeure-situationer. Dette kan forventeligt holde en væsentlig del af leverandørerne fri af bodsbetalinger, afhængigt af de nærmere årsager til eventuelle forsinkelser.

Til brug for dokumentationspligten blev der i foråret 2020 udviklet en ”corona-log”, hvor entreprenører, rådgivere mv. løbende har kunnet registrere udfordringer opstået på grund af COVID-19-relaterede restriktioner og/eller kraftige opfordringer. Der lægges op til, at en sådan log også anvendes i forbindelse med de nye restriktioner og kraftige opfordringer i de syv nordjyske kommuner. Herved stilles alle parter bedst muligt, når økonomi og tid – som følge af forsinkelser mv. – skal håndteres.

Aftalepartierne er enige om, at der, hvor staten er bygherre (eksempelvis i form af Bygningsstyrelsen), ikke varsles dagbod over for entreprenører eller andre leverandører, hvor forsinkelsen kan henføres direkte til de skærpede COVID-19-restriktioner og/eller -opfordringer i de syv nordjyske kommuner. Der er med akt. 8 af 14. oktober 2020 givet hjemmel til, at statens institutioner frem til den 28. februar 2021 kan undlade at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende, hvis leverandørens misligholdelse kan henføres til COVID-19-situationen. Aftalepartierne opfordrer også de syv nordjyske kommuner og regionen til at udvise den samme tilbageholdenhed.

Aftalepartierne opfordrer samtidig også private aktører til at være tilbageholdende med at gøre misligholdelsesbestemmelser gældende over for leverandører, såfremt eventuelle forsinkelser kan henføres til de skærpede COVID-19-restriktioner/-opfordringer i de syv nordjyske kommuner. Henset til den helt ekstraordinære situation Danmark står i, må der generelt opfordres til, at alle parter udviser fleksibilitet, forståelse og samfundssind. Forventningen er, at der indgås en konstruktiv dialog om, hvordan situationen bedst løses uden, at nogen af parterne lider unødigt økonomisk overlast.

Aftalepartierne er i tillæg hertil enige om at etablere en pulje på 15 mio. kr. til delvis dækning af virksomhedernes udgifter til betaling af bod og dagbøder mv. i byggesager mv. hvor årsagen er den direkte nedlukning i de syv nordjyske kommuner i perioden fra den 6. november 2020 til og med den 22. november 2020.

Der kan maksimalt udbetales 100.000 kr. pr. CVR-/p-nummer og maksimalt 80 pct. af udgiften til betaling af bod og dagbøder mv. i byggesager som følge af nedlukningen i de syv nordjyske kommuner, der søges kompensation for.

Puljen vil blive administreret af Erhvervsstyrelsen, og der vil i vurderingen af ansøgninger blandt andet blive lagt vægt på, hvor hårdt virksomheden er ramt, og hvor direkte evt. tab mv. knytter sig til restriktionerne og/eller de kraftige opfordringer i Nordjylland.

4. Kollektiv trafik

Aftalepartierne noterer sig desuden, at regeringen og KL er enige om, at kommunerne kompenseres for merudgifter til håndtering af COVID-19 for i alt 2,6 mia. kr. i 2020, samt at der er indgået aftale mellem regeringen, KL og Danske Regioner om kompensation af de regionale trafikselskabers økonomiske konsekvenser som følge af COVID-19. I forlængelse heraf har regeringen pr. 10. november 2020 åbnet for at personale, der varetager kritiske funktioner, kan tage bussen på tværs af kommunegrænser, når de skal på arbejde.

5. Turisme og fritid

5.1. Styrket markedsføring af Nordjylland som destination

For at genstarte turismen skal markedsføringen af Nordjylland som destination styrkes. VisitDenmark og Destination Nord, Destination Nordvestkysten, Destination Himmerland og Destination Limfjorden vil derfor iværksætte en særlig indsats for at markedsføre nordjyske destinationer som en sikker destination både i Danmark og på nærmarkederne, når internationale gæster igen har adgang til Nordjylland. Der afsættes 5 mio. kr. som udmøntes i samarbejde mellem de ovennævnte.

5.2. Brug af kolonihaver i vinterhalvåret til smittebegrænsning

Aftaleparterne noterer sig, at kolonihaveloven ikke giver mulighed for at fravige forbuddet mod helårsbeboelse, men at der er et lokalt råderum i kommunerne for at åbne for

midlertidige ophold i kolonihaver i vinterhalvåret, med mindre aftaleretlige bindinger er til hindring herfor. Midlertidige ophold kan fx være af 3-4 ugers varighed ad flere omgange af hensyn til kolonihavelejerens behov under COVID-19. Opholdet kan dog ikke udgøre mere end halvdelen af vinterhalvåret i henhold til lovgivningen.

Erhvervsstyrelsen vil i forlængelse af aftalen vejlede kommunerne om reglerne på området, herunder de nordjyske kommuner.

6. Ensomhedspulje i de syv nordjyske kommuner

De skærpede restriktioner og opfordringer i de syv nordjyske kommuner begrænser borgernes muligheder for at forsamle sig, bevæge sig mellem kommuner og deltage i kultur-, idræts- og foreningslivet. Ligesom nogle børn og unge ikke kan gå i skole. Derudover sætter restriktionerne begrænsninger for borgernes muligheder for social kontakt med andre.

Situationen medfører isolation for mange borgere og derigennem øget risiko for ensomhed, herunder blandt gruppen af socialt udsatte og sårbare, som omfatter udsatte børn og unge, udsatte voksne, samt personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Aftalepartierne er derfor enige om at iværksætte en målrettet indsats for at forebygge ensomhed og styrke fællesskabet bredt i de berørte kommuner – under hensyn til de gældende restriktioner.

Konkret iværksættes en indsats, der skal modvirke ensomhed blandt borgere i de berørte kommuner. Der gives direkte tilskud på 7,5 mio. kr. i 2020 til de syv kommuner, hvor midlerne kan anvendes til lokale samt virtuelle initiativer. Kommunerne har et tæt lokal-kendskab til såvel kultur- og foreningsliv som til hvor i kommunen, der er størst behov for indsatserne.

Initiativerne kan søge at skabe nye fællesskaber for borgere samt anvendes til målrettede indsatser mod ensomhed blandt sårbare grupper.

Midlerne kan anvendes i resten af 2020.

7. Uddeling af mad til sårbare familier i de syv nordjyske kommuner

Under nedlukningen som følge af COVID-19 har frivillige foreninger hjulpet udsatte og sårbare familier ved blandt andet at uddele pakker med mad. De skærpede restriktioner og anbefalinger i de syv nordjyske kommuner har gjort det vanskeligt for frivillige foreninger at dele mad ud til sårbare familier, blandt andet fordi de ikke kan krydse kommunegrænser.

Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte midler til de syv berørte kommuner, hvor kommunerne kan udføre opgaven med at uddele mad til sårbare familier. Uddelingen af mad til sårbare familier ligger ud over kommunernes forpligtelser, og kommunerne vil

derfor skulle kompenseres for opgaven. Der afsættes 1,4 mio. kr. til de pågældende kommuner ved direkte tildeling til at uddele mad til sårbare familier.

Midlerne kan anvendes i resten af 2020.

8. Videre proces

Aftalen er en stemmeaftale.

Der tages forbehold for statsstøttegodkendelse for de initiativer, hvor det påkræves.

Aftalepartierne enige om, at såfremt der måtte opstå behov for lokale nedlukninger fremadrettet, vil denne aftales generelle erhvervs-, kultur- og idrætsrettede initiativer tjene som model for lokal kompensation.